

„Kształcenie i szkolenie zawodowe - motorem innowacji oraz tworzenia podstaw zrównoważonego wzrostu gospodarczego, ekologicznego i cyfrowego

Zwiększanie efektywności szkolenia w rzemiośle w ramach działań związanych z ustawowym nadzorem nad przebiegiem przygotowania zawodowego młodocianych pracowników w kontekście zmodyfikowanych zasad i narzędzi.

Związek Rzemiosła Polskiego

– Jolanta Kosakowska dyrektor Zespołu Oświaty Zawodowej i Problematyki Społecznej

**„Kształcenie i szkolenie zawodowe - motorem innowacji
oraz tworzenia podstaw zrównoważonego wzrostu gospodarczego, ekologicznego i cyfrowego”**

Rzemiosło to potencjał zbudowany głównie na bazie mikro i małych i średnich przedsiębiorstw, a jego istotnym wyróżnikiem jest to, że działalność gospodarcza wykonywana jest **z udziałem osób posiadających kwalifikacje zawodowe.**

Dzięki wsparciu sieci organizacji rzemiosła przedstawiciele tego środowiska mogą śledzić projektowane zmiany i oceniać ich skutki dla działań, które od lat wykonują, jako mistrzowie szkolący uczniów oraz egzaminatorzy.

Zmiany w ustawie o rzemiośle oraz ustawach oświatowych,
w tym przepisach szczegółowych,
niewątpliwie stworzyły dla rzemiosła i naszej organizacji kolejne wyzwania.
Istotne jest to, że chcemy działać w zgodzie z literą prawa, pozyskiwać
nowych członków naszej organizacji troszcząc się o to,
aby w pełni korzystali z przysługujących im uprawnień.

Szczególną uwagę przykładamy do tego, aby nowe regulacje w postaci
ustawy o rzemiośle uwzględniały rozwiązania powodujące, że będzie ona
bardziej nowoczesna, otwarta na środowisko MŚP, elastyczna i stwarzająca
warunki prawno-organizacyjne do rozwoju zakładów rzemieślniczych i
organizacji samorządu gospodarczego rzemiosła.

W efekcie nowelizacji od 1 stycznia 2020 r. funkcjonuje rozszerzone pojęcia „**rzemieślnik**”, które odnosi się nie tylko do osoby fizycznej, ale także do osoby prawnej. Biorąc pod uwagę konieczność tworzenia warunków do rozwoju firm rzemieślniczych, pozwalających na dobór optymalnej dla danej działalności gospodarczej formy prawnej, zapewniającej szybkie reagowanie na zmiany zachodzące w otoczeniu biznesowym, wprowadzone regulacje tworzą odpowiednią elastyczność i swobodę działania.

Zamiany ustawowe są istotne w kontekście organizacji szkolenia uczniów u pracodawców rzemieślników, nad którym pieczę w postaci **nadzoru nad przebiegiem przygotowania zawodowego młodocianych sprawują organizacje rzemiosła**, a absolwenci nauki zawodu, zgodnie przepisami oświatowymi, kończą naukę zawodu egzaminami czeladniczym przed komisjami egzaminacyjnymi izb rzemieślniczych.

Zmiany ustawowe umożliwiły włączanie informacji o **świadectwach czeladniczych i dyplomach mistrzowskich do Centralnej Ewidencji i Informacji o Działalności Gospodarczej (CEIDG).**

W tym zakresie izby rzemieślnicze i Związek Rzemiosła Polskiego, od 1 października 2020 r., realizują nowe zadania.

Zajęcia praktyczne młodocianych pracowników mogą się odbywać tylko u pracodawców,

u których spełnione są warunki formalno-techniczne, organizacyjne i merytoryczne umożliwiające pełną realizację programu praktycznej nauki zawodu.

Przedsiębiorstwa te, wykonują działalność gospodarczą o charakterze usługowym, produkcyjnym lub wytwórczym, co stanowi o ich specyfice

W roku 2019 odnotowano wzrost liczby zakładów rzemieślniczych szkolących uczniów – młodocianych pracowników w celu przygotowania zawodowego

**przybyło 1832 zakłady rzemieślnicze szkolące uczniów.
do liczby 23 667**

Wzrosła o ponad **18 tys.** w stosunku do roku poprzedniego liczba uczniów-pracowników młodocianych zatrudnionych w zakładach rzemieślniczych

do 76.257

Wzrost może cieszyć, ponieważ od 2013 roku liczba pracowników młodocianych ciągle malała.

**promujące naukę zawodu w rzemiośle, kwalifikacje zawodowe oraz dialog społeczny
wsparcie dla organizacji rzemiosła i rzemieślników**

**Animacja oraz jej skrócona wersja w postaci spotu,
promujące dialog społeczny oraz jego rolę w rozwijaniu i
upowszechnianiu kwalifikacji zawodowych w rzemiośle w CEIDG**

- **film ok. 3,5 minuty**

<https://drive.google.com/file/d/1A3ycxMXNmKAAAaGkSLVv4sIVivGQK7zCO/view?usp=sharing>

- **spot. 35 sek.**

<https://drive.google.com/file/d/1BhkAeDEo2kzqtKpXRCIghgTRtH-4W-FA/view?usp=sharing>

Do wykorzystania przez izby rzemieślnicze i cechy poprzez zamieszczenie na stronie www, profilu Facebook, YouTube oraz innych przekazach internetowych, telewizyjnych lub przedsięwzięciach promujących dialog społeczny

promujące naukę zawodu w rzemiośle, kwalifikacje zawodowe oraz dialog społeczny
wsparcie dla organizacji rzemiosła i rzemieślników

Publikacja pt.

„Kształcenie zawodowe i kwalifikacje w rzemiośle w kontekście zmieniających się potrzeb gospodarki i rynku pracy

Zamieszczona na stronie ZRP w wersji elektronicznej także w wersji dla osób słabowidzących oraz pocztą tradycyjną zostanie wysłana wersja wydrukowana.

Opracowanie odnosi się do problematyki społecznej i kulturowej w obszarach zagadnień:

- *znaczenie dialogu społecznego w rzemiośle i jego praktyczne aspekty,*
- *teraźniejszość i przyszłość – wyzwania i problemy oświaty zawodowej,*
- *cele rzemieślniczej nauki zawodu,*
- *rzemieślnicza nauka zawodu – aktualne uwarunkowania prawne oraz tradycje rzemieślniczego kształcenia zawodowego na tle przemian historycznych.*

Działania ZRP

W obecnym stanie prawnym Związek Rzemiosła Polskiego, w świetle ustaleń formalnych, nie ma swojego miejsca w procesie nadzoru nauki zawodu w rzemiośle, ale uwzględniając potrzebę:

- ujednoczenia postępowania w środowisku i w organizacjach rzemiosła,
- zasadność, wynikającą z zapisów Statutu ZRP, udzielania pomocy merytorycznej izbom i cechom,
- troskę o jakość kształcenia i poprawność formalną i merytoryczną stosowanych procedur

Już w 2002 r. opracował i wprowadził w trybie Uchwały Zarządu ZRP „Zasady i tryb sprawowania przez izby rzemieślnicze i cechy nadzoru nad przebiegiem przygotowania zawodowego w rzemiośle oraz udzielania pomocy rzemieślnikom zatrudniającym młodocianych w celu przygotowania zawodowego”.

Zasady W związku ze zmianami przepisów Zasady... były aktualizowane w kolejnych latach

ostatnia grudzień 2020 r.

promujące naukę zawodu w rzemiośle, kwalifikacje zawodowe oraz dialog społeczny
wsparcie dla organizacji rzemiosła i rzemieślników

Informator pt.

„Zwiększanie efektywności przygotowania zawodowego w rzemiośle w procesie nadzoru sprawowanego przez organizacje rzemiosła”

zawierający ZASADY I TRYB sprawowania przez izby rzemieślnicze i cechy nadzoru nad przebiegiem przygotowania zawodowego w rzemiośle pracowników młodocianych oraz udzielania pomocy merytorycznej i organizacyjnej rzemieślnikom szkolącym młodocianych
- zawiera:

- Przepisy prawne i praktyczne wskazówki ich stosowania oraz wypracowywania rozwiązań regionalnych z udziałem różnych partnerów
- Pakiet wzorcowych formularzy wykorzystywanych

Wydawnictwo zostanie przekazane do wszystkich izb rzemieślniczych i cechów

DIALOG

współpraca organizacji rzemiosła ze szkołami i instytucjami rynku pracy

WZORY – jako załączniki w informatorze

- Oświadczenie o niekaralności dla instruktorów praktycznej nauki zawodu
- Umowy o pracę w celu przygotowania zawodowego
- Załącznik do umowy o pracę w celu przygotowania zawodowego – Ustalenia w związku z art. 120a ust. 1 ustawy z dnia 14 grudnia 2016 r. Prawo oświatowe (Dz.U. z 2020 r. poz. 910 ze zm.)
- Klauzula informacyjna dotycząca ochrony danych osobowych
- Oświadczenie przedsiębiorcy
- Oświadczenie kandydata do branżowej szkoły I stopnia
- Wzór przykładowego dzienniczka praktycznej nauki zawodu
- Karta informacyjna pracodawcy zatrudniającego młodocianego pracownika w celu przygotowania zawodowego
- Wykaz zawodów, w których może być prowadzona nauka zawodu w rzemiośle
(stan prawny na grudzień 2020 r.)

Dialog społeczny

Współpraca organizacji rzemiosła ze szkołami i instytucjami rynku pracy

WYZWANIA - nowe impulsy

Rozpoczęta przez Radę Międzynarodowego Biura Pracy MOP dyskusja nt. **wysokiej jakości przygotowania zawodowego** w celu przyjęcia aktu prawa międzynarodowego w postaci konwencji, zalecenia lub konwencji uzupełniającej zalecenie

W kontekście znaczenia przygotowania zawodowego dla zatrudnienia ludzi młodych oraz podnoszenia kwalifikacji lub przekwalifikowania osób w każdym wieku w związku z przemianami w świecie pracy **(zmiany technologiczne, demograficzne, związane ze środowiskiem)**

Kwestionariusz dotyczący ram na rzecz wysokiej jakości przygotowania zawodowego (quality apprenticeship) – **MRPiT (luty 2021 r.)**

W tym obszarze swoją rolę odgrywa rzemiosło i jego organizacje

WYZWANIA – nowe impulsy

Deklaracja z Osnabrück określa konkretne cele i działania priorytetowe na szczeblu europejskim i krajowym, aby uczynić kształcenie i szkolenie zawodowe bardziej odpornym, elastycznym i elastycznym oraz w celu pełnej integracji komponentów cyfrowych i zielonych na lata 2021-2025. Wspiera również nową kulturę uczenia się przez całe życie. Podnoszenie umiejętności i przekwalifikowywanie są ważne dla przedsiębiorców i ich pracowników w MŚP. Należy to realizować przy pełnym poszanowaniu różnorodności narzędzi i strategii w poszczególnych krajach.

- MEiN

Propozycja

Minister MRPiT w trybie zarządzenia - na podstawie art. 7 ust. 4 pkt 5 ustawy z dnia 8 sierpnia 1996 r. o Radzie Ministrów

(Dz. U. z 2019 r. poz. 1171 oraz z 2020 r. poz. 568 i 695)

może po zawiadomieniu Prezesa Rady Ministrów powoływać rady i zespoły, jako organy pomocniczy w sprawach należących do zakresu jego działania.

W naszej ocenie - problematyka przygotowania zawodowego młodocianych pracowników prawnie powiązana z prawem pracy

Dział IX ustawy Kodeks pracy - zasługuje na dopracowanie rozwiązań prawnych łączących elementy zawarte w prawie pracy i prawie oświatowym

„Kształcenie i szkolenie zawodowe - motorem innowacji oraz tworzenia podstaw zrównoważonego wzrostu gospodarczego, ekologicznego i cyfrowego

Dziękuję za wysłuchanie